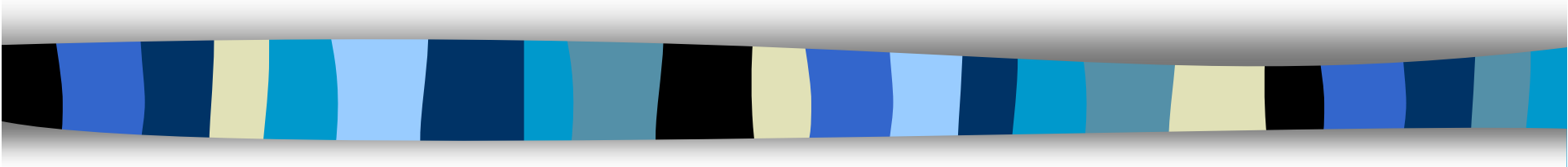

Kohaliku omavalitsuse üksuste liidud – palju on paras?

Sirje Ludvig (EMOL) ja
Toomas Välimäe (HOL, EOÜ)

I Üleriigilised liidud

Aja lugu

1920	ELL	1989
1922	EML	1990
1924	I OVK / KTK	1994
1926-27	EML => EMOL	2003-04
1928	EVL / EVAL	1990

I Üleriigilised liidud

Miks üks ja ainumas?

■ Eesmärgid:

- kohaliku omavalitsuse üksuste ühistegevuse kaudu kohaliku omavalitsuse üldisele arengule kaasaaitamine
- oma liikmete esindamine ja nende ühiste huvide kaitsmine

- 1 tugev ja selge hääl
- 1 konkreetne partner
- 1 rahakott

Toetab rahvusvaheline praktika – Soome, üleilmaised omavalitsusliidud

I Üleriigilised liidud

Miks teps mitte?

- erinevad huvid
- huvi lahustumine
- mõjuvõimu lahustumine (omavalitsusüksused, erakonnad)

I Üleriigilised liidud Kuidas edasi?

- Vabatahtlik ühinemine
- Seaduse alusel
 - Kas on üleüldse demokraatlik
 - Kuulumine kohustuslik – kas on demokraatlik?
- Milline õiguslik vorm oleks paslik?

II Üleriigilised ja maakondlikud liidud

- Üleriigiline liit kui maakondlike liitude liit?
 - Kompaktsus, ühishuvi kujundamise lihtsus vs erahuvi lahustumine, otsese esinduse puudumine
- Maakondlikud liidud kui üleriigilise liidu filiaalid?
 - Vahendite jm ressursside kokkuhoid vs maakonna esindamine

III Maakondlikud omavalitsusliidud

Jrk nr	Maakondlik liit	Asutamine	Registreeritud	Põhikiri
1	Raplamaa	06.09.1991	11.10.1991	
2	Tartumaa	12.09.1991	20.12.1991	12.02.1994
3	Viljandimaa	17.01.1992	18.03.1991	
4	Pärnumaa	22.01.1992	20.03.1992	
5	Lääne-Virumaa	01.02.1992	07.02.1992	
6	Läänemaa	07.02.1992	04.06.1992	
7	Järvamaa	20.03.1992	20.03.1992	
8	Harjumaa	01.04.1992	10.12.1992	05.07.1994
9	Ida-Virumaa	28.04.1992	17.06.1992	20.12.1993
10	Valgamaa	02.10.1992		07.03.1995
11	Jõgevamaa	13.11.1992	07.12.1992	
12	Hiiumaa	16.11.1992		29.04.1994
13	Saaremaa	10.03.1993	06.04.1993	
14	Võrumaa	16.03.1993	31.03.1993	09.05.1995
15	Põlvamaa	10.02.1994	25.02.1994	16.06.1997

III Maakondlikud omavalitsusliidud

Taust

- Maakonna omavalitsusüksuste ühistegevus
- Maakonna omavalitsuste esindamine suhetes maakonnaavalitsusega
- Maakonna omavalitsuste esindamine suhetes keskvõimuga

III Maakondlikud omavalitsusliidud Tänapäev

■ Maakondliku liidu eesmärgid:

- ühistegevuse kaudu maakonna tasakaalustatud ja jätkusuutlikule arengule kaasaaitamine
- maakonna kultuuritraditsioonide säilitamine ja edendamine,
- maakonna ja oma liikmete esindamine ja liikmete ühiste huvide kaitsmine
- maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste koostöö edendamine
- liikmetele seadusega ettenähtud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine

IV Maakondlik omavalitsus Koostöö regionaalsel tasandil

■ Alternatiiv I

Teise tasandi omavalitsuse taastamine

■ Alternatiiv II

Omavalitsuste vabatahtlik koostöö regionaalsel tasandil

■ Alternatiiv III

Omavalitsuste koostöö sätestamine avalik-õigusliku juriidilise isiku vormis

IV Maakondlik omavalitsus

Mis edasi?

- **Regionaalhalduse reform ja Toila seminar 02.-03.09.2003**
 - Jätkuvalt ühetasandiline kohaliku omavalitsuse süsteem
 - Maakondliku omavalitsuse arendamine toimub kohalike omavalitsuste maakondliku koostöö – omavalitsusliitude – kvalitatiivse edasiarendamise teel

IV Maakondlik omavalitsus

Ülesanded

■ Maakondliku omavalitsusliidu ülesanded

- maakondlikule omavalitsuse ainuomased, seadusega pandavad ülesanded
 - Maakonna tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu kavandamine; Investeeringueelistused (Struktuurifondid); Maakonna ühistransport; Rahvakultuuri arendamine; Tööhõive; Turism
- omavalitsuste poolt otsustamiseks ja täitmiseks üleantavad ülesanded
 - Ehitusjärelevalve; jäätmehooldus
- omavalitsuste koostöö arendamiseks ja ülesannete efektiivsuse tagamiseks pandavad ülesanded
 - koostöö koordineerimine; ühishanked; ühisprojektid, täiendkoolitus;
- maakondliku omavalitsuse esindusülesanded, maakonna ja omavalitsuste huvide esindamine ning kaitsmine
 - Omavalitsuste õiguste kaitsmine

IV Maakondlik omavalitsus

Õiguslikud alused

- **Maakondliku omavalitsusliidu õiguslikud alused**
 - Eriseadus
 - staatusest avalik-õiguslik juriidiline isik
 - üld- ja üksikaktide andmise õigus
 - moodustatakse maakonna omavalitsusüksuste liitude ümberkujundamisel
 - esindusorgan demokraatlikel põhimõtetel delegeerimise alusel vastava maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste volikogude liikmetest
 - Tallinna kui kohaliku omavalitsuse üksuse erisused sätestatakse Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses ja vastavates eriseadustes